

ženih ovnov s pozlačenimi rogovi, in nič manj kot 18 vinometov.

Še večje je bilo pogoščenje na Hodinskega polju pri kronanju Aleksandra II. Nad 400.000 ljudij je že pred dnem pridrlo v dežju na dotični prostor, kjer je bilo pripravljenih 239.322 jedij in 4347 vedrov vina in piva. Seveda so nakrat vse pojeli. Bilo je 642 miz, ki bi bile zavzemale 13 vrst, da bi jih postavil jedno za drugo. Ljudje so se grozno gnetli k vinometom. Vse ovire so na mah odstranili. Zajemali so iz velicega rezervoara vino s kapami, čevlji in z vsem, kar je kdo imel pri roki, za se in za druge. Nimalo ni dež motil veselih ljudij, neprestano kričečih ura. Da se je upitje daleč razlegalo.

Poučni in zabavni drobiž.

— Nadvojvodi Albrehtu, slavnemu zmagovalcu pri Kustoci, postavijo letos spomenik na Dunaju. Spomenik bode stal 250.000 gld. Nabralo se je že 150.000 gld.

— Kaj naj naša dekleta bero? „Agramer Zeitung“ se peča v jedni svoji zadnjih številka s tem vprašanjem. Občno je znano, da naše dame zahtevajo v družbi večjo veljavo, kakor je primerno njih duševnim zmožnostim. To večjo veljavo si pa more pridobiti le z večjo omiko. K temu pa jim more pomagati le branje dobrih spisov. Sedaj dekleta bero le romane, s čimer si gotovo ne bistrijo duha. Navadijo se sanjari, misliti pa ne. Dekleta se navadno v šoli več nauče, kakor fantje, in kažejo mnogokrat večje veselje do učenja. Deček, ko izostane iz šole, se bavi s svojim poklicem, razširja svoje znanje in postane misleč mož, dekle pa pozabi, kar se je naučilo v šoli. Zabava se v družbah, čita slabe zabavne spise in duševno ne napreduje. Zagrebški list priporoča, naj bi dekleta čitla v prvi vrsti znanstvene spise, potem dobra pesniška dela, učila se tujih jezikov, tako množila si znanje in bistrila duha. Zabavni spisi naj bodo še le na drugem ali tretjem mestu.

Lužiški Srbi. Dne 8. apr. je imela Matica Lužiških Srbov občni zbor, katerega se je udeležilo 62 členov v Budišinjju. Predsednik Matici Jurij Lusčanski je ob 3. pop. otvoril zborovanje. Med umrlimi člani je prelat in kanonik Jak. Buk, ki je duševno in gmotno podpiral narodov napredek ter v oporoki veči del svojega imetja odločil narodnim potrebam. Rad se je imenoval „Lužiškega Srba“, ki je dal tudi za narodni dom 500 mark. — Členi so se pomnožili tudi za prošlo leto. Glavni razgovor se je sukal letos na zboru okolu zidanja „Matičnega doma“. Doneski in darovi vrlo dohajajo, a skupni znesek je že mnogo premajhen. — Matica je imela lani dohodkov 2432 m., izdatkov pa 2315 m.; vse imetje Matice je narastlo na 5049 m. Stari Matičin dom je imel dohodkov 2110 m., izdatkov pa 1317 m. — Novih knjig so Matici podarili 55 komadov; Mat. knjig se je prodalo 7789 odtisov. Na predlog dr. Muke so se imenovali jednoglano častnimi člani: kanonik Herman za izredno podporo Matič. domu, in ker zalaga tudi Mat. časopis, potem učitelj Wjela za marljivost v srbski književnosti in Adam Sapieha, goreči prijatelj Mat. doma, Prof. dr. Muki, ki se vsestranski in neumorno žrtvuje interesom Matice in naroda, je pa zagrmela „slava“! zborova. — Sklenili so k letu položiti temeljni kamen Mat. domu ter delovati med preprostim narodom, da bi se vnel za ta dom. Jeden člen je priporočil zasnovo več moških pevskih zborov. Izrekla se je želja, da bi se bolj širili domači spisi med narodom, a tudi ti Srbi nimajo domačega knjigarja. Sprožili so tudi misel, da bi se tiskali listi s slikami, kakoršni so nemški „Bilderbogen“, seveda s srbskimi

napisi in teksti. Prihodnje leto bo jubilejni, slavnosti zbor (50 letnica), in to okolu Posta. Pozdravili so naposlet ljubljence Ad. Černega ter zapeli domačo himno „Hišce Serbstwo“. Tako se je završil zbor pri soudeležbi in lepi slogi posvetih in duhovnih rodoljubov; med duhovniki so pastori in kat. svečeniki, a vsi so složni, vse prešinja le jedna misel: blaginja narodova.

Prebivalstvo Londona. Glasem najnovejših statističnih izkazov ima London 4,411,261 prebivalcev.

Dijaški konvikt v Moskvi. Ruski car je daroval za ustanovitev dijaškega konvikta v Moskvi 300 000 rubljev. Ker so ruski vseučiliščniki skoro sami siromaki, — sinovi imovitih ljudij se vzgajajo po posebnih zavodih, bo ta konvikt zanje največja dobrota.

Zvon velikan. V največji moskovski livarni zvonov se je izdelal zvon, kateri tehta 24 000 kilogramov. Veljal bode 30.000 rubljev. Zvon bo okrašen s plastičnimi podobami, našajočimi se na kronanje ruskega carja.

Novice.

— **Najvišje potrjenje.** Presvitli cesar je z Najvišjim odlokom z dne 26. maja t. l. blagovolil potrditi izvolitev mestnega odbornika in deželnega poslanca g. Ivana Hriberja županom stolnega mesta Ljubljane.

Posojilo Ljubljani. Budgetni odsek vsprejel je nespremenjeno vladno predlogo o državnem posojilu ljubljanskemu mestu, deželi kranjski in hišnim posestnikom. Poslanec Klun je predlagal, naj bi se povračevanje razstegnilo na 40 let, a odsek je predlog odklonil.

Domovinska pravica. Mnogi poslanci zlasti Mladočehi zahtevali so, da se naj še v tem zasedanju reši zakon o premembi načrta zakona o volilni pravici. Sedanji zakon je krivičen in naklada zlasti malim kmetskim občinam prevelika bremena. Premembi domovinskega zakona se upirajo zlasti zastopniki mest, ki kažejo včasih v tem oziru kaj čudne nazore. Seveda, ko bi se bil volilni red premenil po Taaffejevem načrtu, bi v novem državnem zboru ne bilo nobene ovire pravični premembi domovinskega zakona. Sedaj se pa ne ve, kako se ta stvar reši. Sedaj se je odložila do jeseni. Za odložitve je glasovala tudi večina slovenskih poslancev, čemur se mi močno čudimo. Razen poslanca ljubljanskega mesta, vsi slovenski poslanci zastopajo okraje, ki bi imeli korist od premembe domovinske pravice. Tako postopanje državnih poslancev je voda na mlin socijalnih demokratov.

— **»Dramatično društvo«** volilo je na svojem občnem zboru dne 30. maja gg.: dr. Iv. Tavčarja za predsednika, v odbor pa ravnatelja Iv. Šubica, dr. Jos. Stareta, prof. Funtnka in prof. Orožna. V odboru so odprej še naslednji gg.: dr. vitez Bleiweis, notar Gogola, notar Plantan, ravnatelj G. Pirc in dr. Tekavčič.

— **»Slovenske Matice«** XXXI. občni zbor bode v sredo dne 24. junija ob 5. uri popol. v mestni dvorani. Vrsta razpravam: 1.) Predsednikov ogovor. 2.) Letno poročilo tajnikovo o odborovem delovanju v dobi od 1. oktobra 1895. do 31. maja 1896. leta. 3.) Sklep računa o društvenem novčnem gospodarstvu za 1895. leto. 4.) Volitev treh računskih presojevalcev. 5.) Proračun za l. 1896. 6.) Dopolnilna volitev društvenih odbornikov. 7.) Posamezni predlogi in nasveti.

— **Občina Vipava,** ki se je v smislu zakona sklenjenega od deželnega zbora kranjskega razdelila v dve samostojni občini, namreč Vipava in Vrhpolje je pred razdružitvijo volila častnim občanom svojega zasluženga župana gosp. A. Hrovatina.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Meseca maja leta 1896. vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 576 strank 192.895 gl. 36 kr. 568 strank pa vzdignilo 139.578 gl. 8 krajcarjev.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** Deželna vlada je potrdila pravila mestne hranilnice v Radovljici in ta prične poslovati z dnem 15. junija. Na posestva se bode posojevalo kakor pri drugih hranilnicah v naši kronovini, razen kranjske v Ljubljani, proti amortizovanju z anuitetami. Doba amortizovanja bo po navadi določena na 36 let. V odbor so bili voljeni gg: Alfred Rudesch, c. kr. notar; Ivan Bulovec, posestnik in trgovec; dr. Ivan Voves, okrožni zdravnik; Franc Mulej, trgovec; Andrej Grčar, nadučitelj; Anton Homan, posestnik in trgovec; Matija Kosmač, posestnik in gostilničar; Leopold Varl, posestnik; Franc Pavlošič, c. kr. poštar. Po pravilih je tudi vsakokratni župan član odbora, sedaj gospod Aleksij Roblek.

— **Slovensko delavsko pevsko društvo «Slavec»** priredi v nedeljo dne 7. junija t. l. popoldne veliko ljudsko veselico na Koslerjevem vrtu.

— **Vožni red za kolesarje,** ki je z ozirom na vedno se množeči ta šport v Ljubljani, postal jako potreben, pride baje že v prihodnji mestnozbornski seji na vrsto. Policijski odsek je istega že odobril.

— **V luži utonil.** Minoli teden je triletni dečko Franc Kubelj pri Sv. Križu v novomeškem okraju padel v pol metra globoko lužo in se v vodi zadušil.

— **Samomor.** V Toplicah pri Zagorju se je te dni 22letna delavka Josipina Kipovec zastrupila. Povod samomoru je bila nesrečna ljubezen.

— **Najdena utopljenka.** V nedeljo 31. maja popoldan našla se je v Savi okoli 60 let stara mrtva ženska. Obleke je imela na sebi malo in še taisto zelo razcapano, lase pa na kratko porezane. Sodnjska komisija bo dognala, ali je dotična oseba samomorilka ali se je pri predvčerajšni plohi ponesrečila ali pa je bila umorjena.

— **Utopljenca našel** je čolnar Janez Svet iz Podpeči dne 30. maja v Ljubljani. V nesrečnejši so spoznali 42letnega čevljarskega pomočnika Janeza Žurga, doma iz Srednje vasi pri Kočevju, sedaj v delu v Ljubljani. Imenovanec je najbrže ponesrečil.

— **Izpred porotnega sodišča.** Dne 27. maja je bil na pet let težke ječe obsojen 19letni Janez Bergant iz Most pri Kamniku, ker je z nožem zabodel fanta Miha Lužarja tako, da je ta umrl. — Isti dan je bil oproščen kovač Matevž Šolar iz Kroke, zatožen hudodelstva težke telesne poškodbe. — Dne 28. maja je bil obsojen na 3½ leta metlarski pomočnik Alojzij Berti iz Ljubljane, ker je 19letni služkinji Alojziji Žagar prizadjal iz ljubosumnosti 16 ran z nožem. — Isti dan je bila obsojena dninarica Marija Eržen iz Žirov na 6 mesecev ječe, ker je skrila najdeno hranilno knjižico za 1000 gl. in gotovino 340 gl., in je poslednjo deloma že zase porabila. — Dne 30. maja so bili obsojeni kmetski fantje Anton Zupančič na 2 leti težke ječe, Alojzij Zupančič in Alojzij Zaman pa na teden dni zapora. Obsojenci so doma iz Male Kostrelnice v litijskem okraju, so v družbi še drugih napali fante iz Jablanice. Anton Zupančič je ustrelil s puško mej fante iz Jablanice in Janeza Pregla zadel v oko, tako, da je oslepil. Druga dva obsojenca prizadjala sta napadenim manjše poškodbe. — Dne 31. maja je bil obsojen na štiri leta težke ječe Janez Kogovšek iz Rovt nad Logatecem, ker je v boju rovtarskih fantov z onim iz Medvedjega brda prizadjal Francu Podobniku s koso tako poškodbo, da je ta umrl. Franc Skvarča je dobil tri mesece. — Dne 1. junija je bil obsojen 19letni France Breclnik iz Spod. Šiške na tri leta težke ječe, ker je prizadjal nekemu fantu iz Dravelj s kozarcem tako poškodbo na enem očesu, da je ta oslepil.

— **Šest zastrupljenih goved.** V Lazah na Notranjskem je minoli teden kmetu Kotniku jeden dan poginilo šest goved. Zdravnik je pri razparanju spoznal, da so goveda poginile, ker so pojedle preveč neka strupene rastline, ki rasto po močvirnih senožetih.

— **Umorjen lovec.** Dne 25. maja našli so na polju pri Kostanjevici loveca Franca Križmana iz Kostanjevice mrtvega. Mož je imel globoko rano v levem stegnu. Nesrečnejša je odtekla kri in je vsled tega umrl. Rano se mu prizadjali najbrže tatvinski lovci, katere ima oblastvo baje že v pesti.

— **Tovorna skladišča kolodvora na Dovjem** bodo znatno razširili.

Kronanje ruskega carja.

V torek minoli teden se je v Moskvi izvršilo kronanje ruskega carja. Vršilo se je po obredu, kakor se kronajo navadno ruski carji. Zbralo se je v Moskvi mnogo naroda. Prišla so odposlanstva celo iz daljnih azijskih pokrajin. Car je izdal manifest na narod, s katerim odpravlja telesno kazen v Rusiji in tisoč pregnancem v Sibirijo odpušča kazen. V manifestu odpušča se prebivalcem tudi mnogo dolgov državni blagajnici. V carjevem manifestu se opaža, da se ne dela nobene razlike mej verami, dočim se je delalo navadno v kronanjskih manifestih prejšnjih ruskih carjev.

Mej zvonjenjem vseh zvonov v Moskvi in pokanjem topov se je pomikal kronanski spreved v cerkev. Carice mati, car in carica so se v cerkvi useli na pripravljene prestole, drugi knežji gostje pa na pripravljene posebne sedeže.

Na poziv metropolita peterburškega je car prečital svoje priznanje k pravoslavni veri. Potem sta carja ogrnila s škrlatnim plaščem metropolita peterburški in kijevski

Na to je vzel car krono z blazine, na kateri so mu jo podali, in del jo na glavo. Ruski car se sam krona kakor samodržec. Carica je pokleknila potem predenj, car vzame sebi krono z glave in se ž njo dotakne glave carice, potem jo je del sebi na glavo. Sedaj je vzel car v roke žeslo in državno jabelko in protidijakon je pri tem prečital ves carski naslov. Potem je protidijakon molil neko molitev za dolgo življenje carjevo. V tem so pa v cerkvi zapeli neko pesem in zvonovi so se zopet oglasili po vsej Moskvi in 101 strel iz topov naznanil je prebivalstvu, da je kronan car. Potem so carju častitali carica in vsi člani carske rodbine. Na to je car pokleknil in molil neko molitev iz knjige, katero mu je dal peterburški metropolit.

Sedaj se je začelo maziljenje carja in carice, katero je izvršil peterburški metropolit mej zvonjenjem in pokanjem topov. Ko sta še car in carica nekaj pomolila v cerkvi, šel je spreved v Kremel, kjer je bila pojedina.

V sredo zvečer je bilo mesto Moskva svečano razsvetljeno. Tudi v Peterburgu je bila razsvetljava. Posebno lepo so bile razsvetljene ladije na Nevi. Po Peterburgu in Moskvi je igralo mnogo godeb rusko narodno himno in več drugih domoljubnih komadov. Vse ulice so